

Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto (SVO)
Eläke- ja yksityisvakuutusyksikkö (EVY)

Meritullinkatu 8, 00170 Helsinki
PL 33, 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@stm.fi

Lausunto STM140:00/2019 lakiluonnokseen 1.6.2020, hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työtapaturma- ja ammattitautilain, eräiden työeläkelakien ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamiseksi

Mielestämme tälläkin kertaa, ollaan tekemässä vakuutuslääkäreitä koskevaan lainsäädäntöön vain pientä pintaremonttia. Vaan jostainhan se täysremonttikin on aina aloitettava.

Verkostomme suosittelee internetin hakukoneiden avulla tapahtuvaa tutustumista seuraaviin esityksiin ja lausuntoihin:
OM/4/32/2006 (OM016:00/2008) Velpe ry
Kukkosen lista 8.10.2012
STM104:00/2013 Oiva ry

Tämä seuraava lainaus STM140:00/2019 lakihankkeen STM/SVO/EVY, luonnoksen 1.6.2020 sivulta 8/20 antaa viitteitä siitä, että myös nuorempien sukupolvien höplästä veto tulee jatkumaan:

”Vaikutukset vahinkoa kärsineisiin

Päätösten tarkemmasta perustelusta on hyötyä sekä vakuutettujen oikeusturvan että sosiaalivakuutusjärjestelmää kohtaan koetun luottamuksen kannalta. Hyvät perustelut voivat myös vähentää muutoksenhakua.”

Nimittäin. Vaatimukset etenkin kielteisten päätösten paremmista ja yksityiskohtaisemmista perusteluista ovat olleet, nyt korjauksen alaisissa laeissa jo vuosista 2014/2015 alkaen.

Joten. Jätämme tämän lausuntomme tietäen sen, että vakuutuslääkäreitä koskettavaan lainsäädäntöön ja sen toimeenpanoon jää paljon korjattavaa, mikäli korjaukset vuosina 2019 - 2023 jäävät vain nyt esitettyihin. Mutta jostainhan se täysremonttikin on aloitettava.

Suomi 2017 verkoston kannanottona esitämme kohta seuraavia korjauksia ja lisäyksiä 1.6.2020 lakiluonnoksen lakiehdotuksiin. Ensin sosiaali- ja terveysministeriön esittämä sanamuoto sekä sivuviittaus lakiluonnokseen, jonka jälkeen kyseisten lakipykälien muodot Finlexistä. Sitten Suomi 2017 verkoston esitys kunkin lainkohdan korjaamiseksi niin, että perustuslain ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen veloitteet Suomessakin näissä asioissa alkavat viimeinkin toteutumaan. Myös tosielämässä.

Ystävällisin terveisin
Lari
Suomi 2017 verkosto
> Blogi > Twitter > Facebook > Instagram

SISÄLLYSLUETTELO	Sivu
Valepuhetta vai totta eduskunnassa 21.2.2019?	3
Isosta kuvasta	4
Lähtötilanne 2020: Vakuutusyhtiö voittaa aina halutessaan	7
Työkyvytön työnhakijana työvoimatoimistossa	9
”Saattaen vaihdettava” – toimintamalli	10
Rakennusliitolta vinkkejä 27.1.2020	12
Suomi 2017 verkosto esittää seuraavia korjauksia STM140:00/2019 lakihankkeen STM/SVO/EVY, luonnokseen 1.6.2020:	16
1. Työtapaturma- ja ammattitautilakiin (16 luku – Vakuutuslaitosta koskevat menettelysäännökset korvausasiassa)	16
2. Työntekijän eläkelakiin	19
3. Yrittäjän eläkelakiin	21
4. Merimieseläkelakiin	23
5. Julkisten alojen eläkelakiin	25
6. Kansaneläkelaitoksesta annettuun lakiin	27
Musta aukko STM140:00/2019 lakihankkeessa	29
Ei vakuutuslääketieteen professuurille	30
Vakuutus oikeusjärjestelmän täysremontista	31
Suomi 2017 verkostosta	32

VALEPUHETTA VAI TOTTA EDUSKUNNASSA 21.2.2019?
Yksi sosiaalivakuutus- ja –turva järjestelmien avainhenkilöistä.

Eduskunnan puhemies (23.6.2011–21.4.2015)
Eero Heinäluoma/sd.
Nelosen tv-haastattelussa 13.8.2011.

Lue vuoden 2011 tilannekuvaa Suomi 2017 - blogista:
Eduskuntavaalit 2011
– eduskunnan puhemiesten vaalirahoittajat taas piilossa
- Julkaistu 6 elokuun, 2011

#vaaliraha

Suomi 2017 verkosto

Näin eduskunnan entinen puhemies, demareiden puheenjohtaja, valtiovarainministeri, kansanedustaja, ja nykyinen meppi **Eero Heinäluoma** lupasi eduskunnassa 21.2.2019:

"Totean sitten tästä itse asiasta eli vakuutuslääkärikysymyksestä, että kyllähän tämä on meillä kaikilla tiedossa, että tämä jäytää kansalaisten oikeudentuntoa ja siellä on ilman muuta tapahtunut oikeusmurhia, joten on selvää, että tähän tarvitaan parannus.

Nyt se jää sitten tältä eduskunnalta tekemättä, mikä on tietysti vahinko, [Perussuomalaisten ryhmästä: Jäi edelliseltäkin!] mutta toivon, että kansalaiset valitsevat tänne viisaita päättäjiä ensi eduskuntavaaleissa, ja olen ajatellut itsekin niissä vaaleissa kyllä äänestää."

Lähde: Pöytäkirjan asiakohta PTK 163/2018 vp – Täysistunto 21.2.2019.
Kansalaisaloite KAA 4/2018 vp, Valiokunnan mietintö StVM 33/2018 vp

ISOSTA KUVASTA

Tällä hetkellä iso kuva vakuutettujen näkökulmasta näyttää tältä.

Vakuutusalan kahdeksan (8) päätavoitetta "ongelmien" poistamiseksi vahvistuneet!

Lakisääteisten vakuutusten ja sosiaaliturvan keskeisiä toimijoita 2020 Suomi 2017 - verkosto

Seuraa vuosina 2020 - 2021 ainakin näitä hankkeita:
STM140:00/2019 ja STM043:00/2018
Sosiaaliturvakomitea (STM031:00/2020)
Avoimuusrekisteri (OM033:00/2019)

Jos vakuutusala onnistuu näissä seuraavissa tavoitteissa, niin ainakin yli 90 prosenttia valituksenalaisista asioista poistuu, koska ne ovat vakuutusyhtiöiden päätettävissä ja hallinnassa.

Vakuutusalan kasipallo ongelmien poistamiseksi tulee tässä:

1. Vain vakuutuslääkäri voi ottaa jatkossa kantaa potilaan/vakuutetun HUOM! työkyvyttömyyteen.
2. Vakuutusalan omien tai sille suosiollisten henkilöiden; istuttaminen hoitoketjujen ja vakuutusosoikeusjärjestelmän avainpaikoille.
3. Hyväksyttävissä olevan haittaluokituksen potilaalle/vakuutetulle voi tehdä vain kohta 2 kriteerit täyttävä henkilö.
4. Käypä Hoito_ suositusryhmien kokoonpanot valitaan kohta 2 mukaisesti.
5. Yliopistollisten keskussairaaloiden (tapaukset TAYS ja HUS) sekä THL:n/TTL:n avainpaikkojen haltuun ottaminen kohdan 2 tapaan.
6. Erilaisin perinteisin ja tunnetuin taustavaikuttamisen keinoin; pyritään vaikuttamaan siihen, että kukaan lääkäri ei enää haluaisi todistaa potilaan asiassa ja etteivät myöskään lakimiehet/asianajajat sekä toimittajat lähtisi vakuutuskiistoihin enää kovin innokkaasti mukaan.
7. Lääkäriliiton avainpaikkojen hallinta kohta 2 kriteereiden mukaisesti.
8. EIT (= Euroopan ihmisoikeustuomioistuin) Suomen sihteeristöön vain kohta 2 kriteerit ymmärtäviä henkilöitä.

#vakuutuslääketiede #lobbaus

Suomi 2017 verkosto

Myös kirjallisesti ja suljetusti toimiva vakuutusoikeusjärjestelmä tarvitsee täysremontin.

Vakuutusoikeudellisten oikeusprosessien ääripää eli korkein oikeus tarpeineen tuli pikavauhdilla kuntoon 2019.

(Laki 1214/2019 terveydenhuoltolain muuttamisesta)

Joko oikeusprosessien alkupäiden ja keskivaiheiden lainsäädäntöremontit saadaan vuosina 2020-2023 valmiiksi?

(Ratkaisukohteet ja pohjapaperit alaosan bloggauksista)

Uusi Suomi

ETURIVU UUDIMAT PUHEENVUORO VAPAAVUORO KUMPPANELOGIT 20 KANGASRUOSTAJAA

Vakuutuslääkärien "ylivalta" loppuu? Ministeri: Ratkaistava välittömästi, "traagisia tapauksia"

22.9.2018 09:15 KOTIMAALA POLITTIKKA YHTYSEKUNTA VAKUUTUSLÄÄKÄRIT

Voiko oikeusministerin sanaan luottaa?

Vaalirahanjälki?

Oikeusministeri Antti Häkkinen haluaa varmistaa, että kansalaiset voivat täysin luottaa tuomioistuinjärjestelmään. KUVA: TINA SOMERPURO / ALMA TALENT

Kuka ja miksi, hautasi tämän selvityksen?

Vakuutusoikeuden suulliset käsittelyt ja asiantuntijalääkäreiden käyttö

Tolvanen, Matti, Malin, Kimmo (2017-09-29)

Nykyinen korkeimman oikeuden oikeusneuvos 2011

ASIANAJAJALIITTO arvostelee nykyjärjestelmää, jossa viisi eri muutoksenhakulautakuntaa käsittelee valitukset ihmisten toimeentuloturvaa koskevista päätöksistä.

- > Liiton mielestä lautakuntien toiminta ei kestä kriittistä tarkastelua: niiden päätökset ovat rinnastettavissa tuomioistuinten ratkaisuihin, mutta jäseniä ei valita tuomareiden tavoin.
- > Lautakunnissa istuu sivutoimisesti muun muassa eri etujärjestöjen edustajia, lääkärijäseniä ja ministeriöiden virkamiehiä.
- > "Siellä on ihmisiä, jotka toimivat samalla hallinnonalalla. Kysymys kuuluu, syntyykö tässä luottamusvaje", totesi Asianajajaliiton puheenjohtaja Mika Ilveskero perjantaina Asianajajapäivillä Helsingissä.
- > LAUTAKUNTIEN kokoonpanoon on aiemmin kiinnittänyt huomiota muun muassa eduskunnan entinen oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio. Nykyisin muutoksenhakulautakunnat toimivat sosiaali- ja terveysministeriön sekä opetusministeriön alla.
- > Ilveskeron mielestä järkevintä olisi, että ne siirtyisivät muiden tuomioistuinten tapaan oikeusministeriölle, jotta järjestelmää voitaisiin kehittää kokonaisuutena.

Lähde: HS 15.1.2011 - Asianajajaliitto haluaa uudistaa sosiaaliturvan muutoksenhaun

Ison kuvan tietopaketit Suomi 2017-blogista: Korkein oikeus lainsäädäntötoimissa

- Julkaistu 21 lokakuun, 2019

Laillisuusvalvontaa aikajanalla 2001-2018

- Julkaistu 27 maaliskuun, 2018

Suomi 2017 verkosto

Salliiko kolmikanta viimeisen työnantajan riskin poistamisen?

Joko 2020-2023 #juurisytyt saadaan päivänvaloon! Miksi työkyvytön (työtön) on työnhakijana?

- > Taustalla esimerkiksi työtaturma, ammattitauti, liikenne - tai potilasvahinko, hoitovirhe, lääkevahinko, pitkäaikainen sairaus.
- > Onko kyseinen työkyvytön työtön, oikeassa paikassa työvoimatoimistossa?

Lähes viidennes kokenut ikäsyrrintää työelämässä - vain harva ilmoittaa eteenpäin

Lähes noin viidennes suomalaisista kertoo kohdanneensa ikäänsä liittyvää syrjintää haklessaan työtä. Työelämässä ikäsyrynnästä ei silti ilmoiteta juurikaan eteenpäin.

MTV uutiset 18.6.2018, toimittaja Antti Mälkönen, aikajanan 1.38 -

"...Elinkeinoelämän keskusliiton (EK:n) mukaan työkyvyttömyyseläkkeiden kustannusten jakaminen olisi konkreettinen toimi, jolla ikääntyneiden työntekijöiden työllisyyttä voitaisiin kohentaa."

EK:n Vesa Rantahalvarin vastauksessako selitys siihen, miksei kukaan työnantaja palkkaa työkyvyttöntä työtöntä, mutta vakuutusyhtiön työkykyiseksi tekemää työkyvyttöntä?

Lähes noin viidennes suomalaisista kertoo kohdanneensa ikäänsä liittyvää syrjintää haklessaan työtä. Työelämässä ikäsyrynnästä ei silti ilmoiteta juurikaan eteenpäin.

Vesa Rantahalvari, johtava asiantuntija, EK:

"Jos työnantaja palkkaa vartuneen työntekijän, lähellä eläkeikää olevan työntekijän, niin tällaisen työntekijän työkyvyttömyyseläke ei olisi yksittäisen työnantajan vastuulla. Vaan se poolattaisiin suuremman joukon työnantajien kesken."

"Tämä omavastuutekniikka, joka meillä nyt on, valitettavasti syrjii vartuneita työntekijöitä ja tämän tekniikan muuttamisella me voitaisiin pienentää tätä ongelmaa."

Sosiaaliturvakomitea STM031:00/2020, toimikausi/aikataulu 23.3.2020 – 31.3.2027

Nykyisin työttömyysetuuksien piirissä on henkilöitä, jotka eivät tosiasiaa ole työkykyisiä. Tarkennetaan etuuskien saannin edellytyksiä, jotta ihmiset ovat tarpeensa mukaisella etuudella. Tässä yhteydessä tarkastellaan muun muassa sairauspäivärahaa, kuntoutuksen tukia ja työttömyyspäivärahaa. Samalla selvitetään etuuskien sitomista toimintakykyyn diagnoosin sijasta.

Selvitetään sisäilmasta sairastuneiden tilanne siten, että sisäilman vuoksi työkyvyttömät ja työpaikkakyvyttömät eivät jää ilman toimeentuloa.

Lähde: Valtioneuvosto / Marinin hallitus / Hallitusohjelma / 3.6.2 Sosiaaliturvan uudistaminen

Suomi 2017 verkosto

LÄHTÖTILANNE 2020: VAKUUTUSYHTIÖ VOITTA AINA HALUTESSAAN

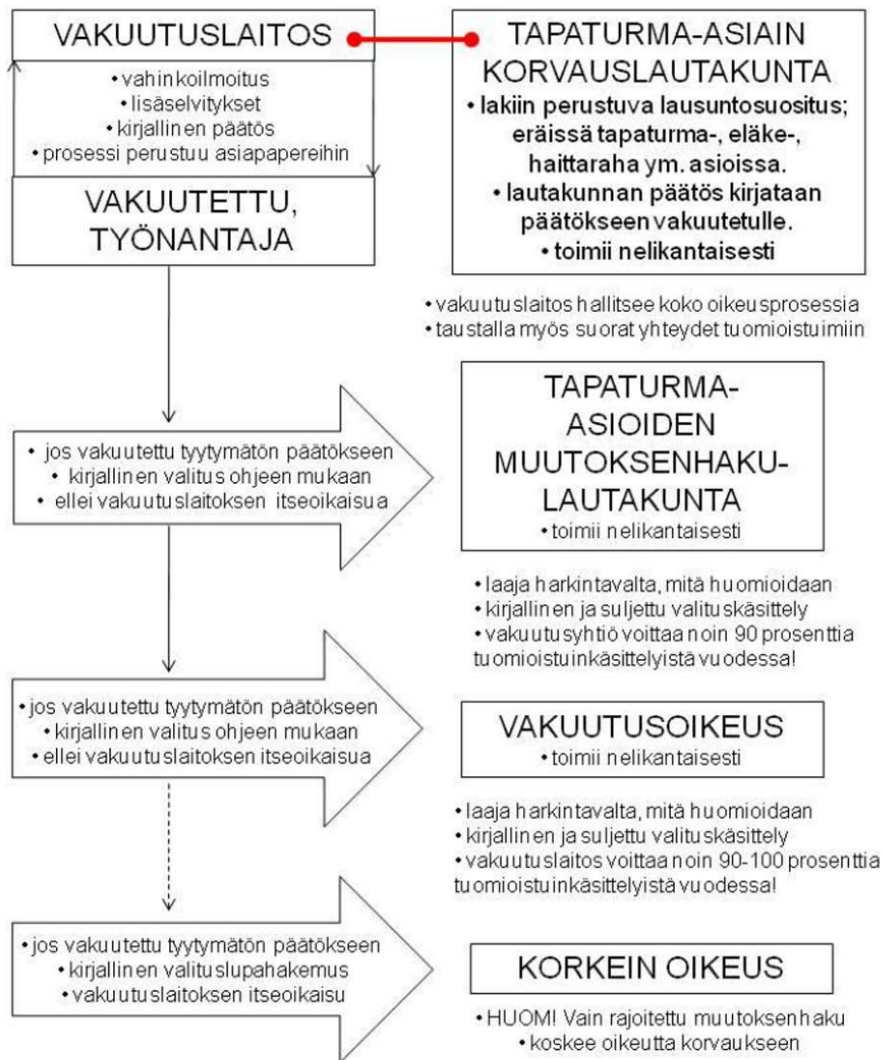
Vakuutusyhtiöt ohjaavat lainsäädäntö -, toimeenpano - ja tuomiovaltaa.

VAKUUTUSYHTIÖ VOITTA AINA HALUTESSAAN YKSITTÄISEN VAKUUTETUN

- tilannekuva valtasuhteista työtapaturmissa ja ammattitaudeissa.
- vakuutuslaitoksella ylivoimainen oikeudellinen asema suhteessa vakuutettuun.

LAKISÄÄTEINEN TAPATURMAVAKUUTUS

- * vakuutus oikeudellisen erityistuomioistuinjärjestelmän käsittelykaavio Suomessa.
- * tuomioistuinjärjestelmä toimii suljetusti ja kirjallisesti (ei suullisia käsittelyjä).
- * yhden täyden oikeusprosessikierroksen pituus 3 - 5 vuotta.
- * nelikantainen toimintamalli = EK/SAK/STTK/AKAVA + vakuutusala + valtio.
- * kyseiset osapuolet käyttävät lainsäädäntö-, toimeenpano- ja tuomiovaltaa.

Oikeusturva verkosto 2016

Perustuslain ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen velvoitteita rikotaan törkeästi.

LAKISÄÄTEINEN TAPATURMAVAKUUTUS

- työtapaturma tai ammattitauti – vakuutetulle jäänyt pysyvä työkyvyttömyys.
- yllä olevassa kaaviossa on kuvattu vakuutetun asiankäsittelyn vaiheita ja oikeusturvaa.
- alisteisessa asemassa oleva vakuutettu joutuu pahimmillaan 10 - 15 vuotta kestävään vakuutustaisteluun, ellei kykene viemään asiaa maksulliseen käräjäoikeuskäsittelyyn.

KORVAUSTEN MAKSUN SIIRROILLA VAPAUTETAAN PÄÄOMIA OMISTAJILLE

- vakuutuslaitos käyttää itseoikaisua vain viidessä prosentissa (5:100) tapauksista.
- ohjaten valitustapaukset mielellään 3 -5 vuotta kestävään kirjalliseen ja suljettuun tuomioistuinkäsittelyyn, jossa vakuutusyhtiö voittaa jutuista 90 – 100 prosenttia.

MITEN TÄMÄ ON MAHDOLLISTA?

- vakuutusyhtiöille on luotu lainsäädännön kautta ylivertainen asema.
- tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan kustannukset maksavat vakuutusyhtiöt.
- vakuutusosoikeuden kustannukset maksetaan oikeusministeriön budjetin kautta.
- tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ja vakuutusosoikeuden lääkäreiden pitää olla todellisuudessa vakuutuslääkäreitä.
- vakuutusalan hallinnoima tapaturma-asiain korvauslautakunta ohjaa taustalta koko ratkaisulinjaa.

VAKUUTETUN/POTILAAN LÄÄKETIETEELLISTEN SEIKKOJEN SELVITTELY

- perustuu kansalliseen (Suomen Lääkäriliiton hallinnoimaan) vakuutuslääketieteeseen.
- tapaturma-asiain korvauslautakunnassa toimivat avainroolissa vakuutusyhtiöiden omat ylilääkärit.
- tapaturma-asiain korvauslautakunnan lääketieteellinen arvio ei ole asianomaisjulkinen.
- tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan lääketieteellinen arvio ei ole asianomaisjulkinen.
- vakuutusosoikeuden lääketieteellinen arvio ei ole asianomaisjulkinen.
- korkein oikeus nojautuu yleensä alempien oikeusasteiden hyväksymään arvioon.

Vielä kun samat henkilöt ja organisaatiot käyttävät tosiasiallisesti lakisääteisissä vakuutuksissa lainsäädäntö-, toimeenpano- ja tuomiovaltaa, niin yksittäisen vakuutetun asema on oikeudellisesti ja perustuslain toteutumisen kannalta katsottuna erittäin heikko.

TEKIJÄ: Oikeusturva verkosto 2016

TYÖKYVYTTÖN TYÖNHAKIJANA TYÖVOIMATOIMISTOSSA

Toimiva ratkaisumalli Elinkeinoelämän keskusliitolta, yhdessä toimintakykyä mittaavan PCA - menetelmän (nk. Englannin malli) käyttöönoton kanssa.

Joko 2020-2023 #juurisytyt saadaan päivänvaloon! Miksi työkyvyytön (työtön) on työnhakijana?

- > Taustalla esimerkiksi työtaturma, ammattitauti, liikenne - tai potilasvahinko, hoitovirhe, lääkevahinko, pitkäaikainen sairaus.
- > Onko kyseinen työkyvyytön työtön, oikeassa paikassa työvoimatoimistossa?

Lähes viidennes kokenut ikäsyryntää työelämässä - vain harva ilmoittaa eteenpäin

Lähes noin viidennes suomalaisista kertoo kohdanneensa ikäänsä liittyvää syrjintää haklessaan työtä. Työelämässä ikäsyrynnästä ei silti ilmoiteta juurikaan eteenpäin.

MTV uutiset 18.6.2018, toimittaja Antti Mälkönen, aikajanana 1.38 -

"...Elinkeinoelämän keskusliiton (EK:n) mukaan työkyvyttömyyseläkkeiden kustannusten jakaminen olisi konkreettinen toimi, jolla ikääntyneiden työntekijöiden työllisyyttä voitaisiin kohentaa."

EK:n Vesa Rantahalvarin vastauksessako selitys siihen, miksei kukaan työnantaja palkkaa työkyvyttöntä työtöntä, mutta vakuutusyhtiön työkykyiseksi tekemää työkyvyttöntä?

Lähes noin viidennes suomalaisista kertoo kohdanneensa ikäänsä liittyvää syrjintää hakiessaan työtä. Työelämässä ikäsyrynnästä ei silti ilmoiteta juurikaan eteenpäin.

Vesa Rantahalvari, johtava asiantuntija, EK:

"Jos työnantaja palkkaa vartuneen työntekijän, lähellä eläkeikää olevan työntekijän, niin tällaisen työntekijän työkyvyttömyyseläke ei olisi yksittäisen työnantajan vastuulla. Vaan se poolattaisiin suuremman joukon työnantajien kesken.

Tämä omavastuuteknikka, joka meillä nyt on, valitettavasti syrjii vartuneita työntekijöitä ja tämän tekniikan muuttamisella me voitaisiin pienentää tätä ongelmaa."

Sosiaaliturvakomitea STM031:00/2020, toimikausi/aikataulu 23.3.2020 – 31.3.2027

Nykyisin työttömyysetuuskien piirissä on henkilöitä, jotka eivät tosiasiaa ole työkykyisiä. Tarkennetaan etuuskien saannin edellytyksiä, jotta ihmiset ovat tarpeensa mukaisella etuudella. Tässä yhteydessä tarkastellaan muun muassa sairauspäivärahaa, kuntoutuksen tukia ja työttömyyspäivärahaa. Samalla selvitetään etuuskien sitomista toimintakykyyn diagnoosin sijasta.

Selvitetään sisäilmasta sairastuneiden tilanne siten, että sisäilman vuoksi työkyvyttömät ja työpaikkakyvyttömät eivät jää ilman toimeentuloa.

Lähde: Valtioneuvosto / Marinin hallitus / Hallitusohjelma / 3.6.2 Sosiaaliturvan uudistaminen

”SAATTAEN VAIHDETTAVA” - TOIMINTAMALLI

Tämä ratkaisumalli on ollut päättäjien tiedossa jo vuodesta 2006 lähtien.

Ei vaadi hitaita lakimuutoksia. Perustuu harkinnanvallan rehellisempään käyttöön.

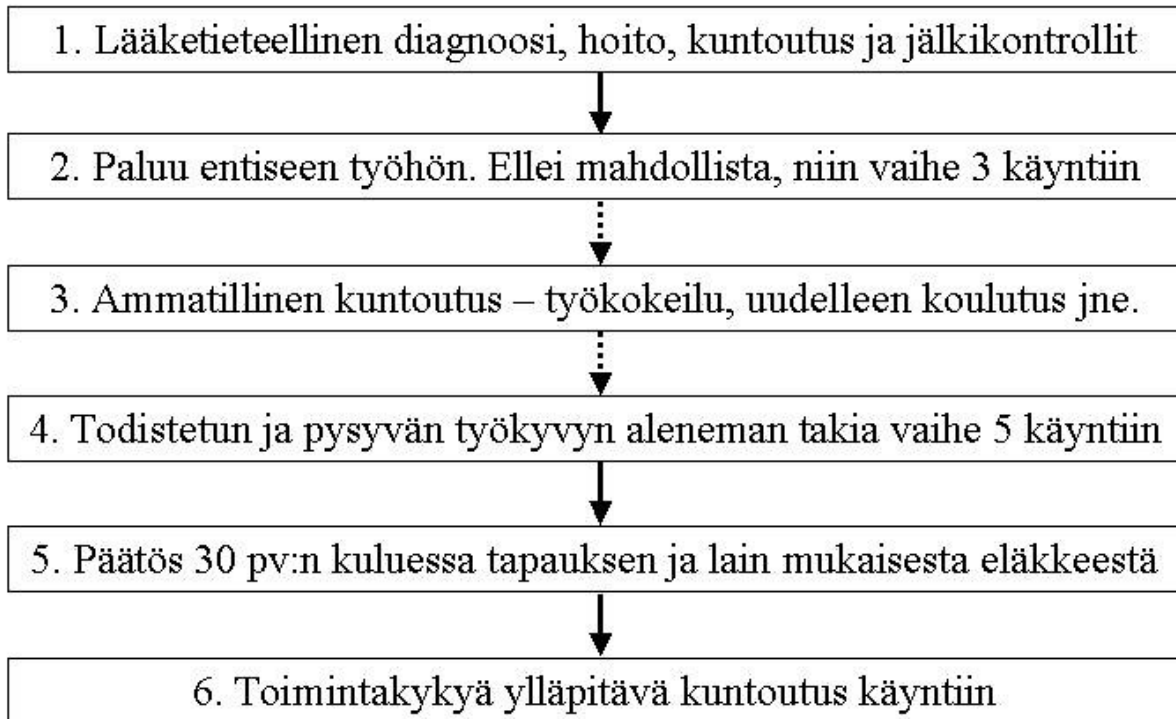
Oikein toteutettuna tekee kafkamaisen vakuutusoikeusjärjestelmän tarpeettomaksi.

Pelisäännöt moniammatilliselle ja tasapuoliselle yhteistyölle – vaiheet 1-6. Laaja harkintavalta on mahdollistanut vakuutuslalle jo vuosikymmenten ajan tämä inhimillisemmän toimintatavan. Miksei sitä ole haluttu hyödyntää?

Miten järjestelmän pitää toimia?

* henkilöllä vakava sairaus, työtapaturma, ammattitauti, potilas-, liikenne- tai lääkevahinko

* kuuden (6) kohdan ”Saattaen vaihdettava”- toimintamalli, tekee erityistuomioistuinjärjestelmän tarpeettomaksi

VOIP - TYÖRYHMÄ 2006

o Yhteistyö tapahtuu potilaan antamalla valtakirjalla ja kaikki asiakirjamateriaali on asianomaiselle julkista.

o Ajallinen käsittelyaika eri vaiheille on 3-5 vuotta, jolloin vältetään kokonaan tarpeettomilta valitusprosesseilta.

o **Vaihe 1**

Ratkaisevaan rooliin nousee hoitavien lääkärien ja vakuutuslääkäreiden suora yhteistyö.

o Lääketieteellisen kuntoutuksen osalta työterveyshuollon ja vakuutuslääkäreiden suora yhteistyö.

o Kaikki lääkärit vahvistavat allekirjoituksellaan ja leimallaan lausuntonsa tai lausumansa: "Kunnian ja omantunnon kautta oikeiksi." Myös päätoimiset ja sivutoimiset vakuutuslääkärit.

o Vaihe 2

Työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon yhteistoiminta esimerkiksi Vakuutuskuntoutuksen kuntoutusneuvojien kesken.

o Vaihe 3

Ellei sopivaa työtehtävää tai työkokeilupaiikkaa löydy työntekijän muuttuneeseen terveystilanteeseen vanhalta työnantajalta, niin yhteistyöhön otetaan mukaan edellisten toimijoiden lisäksi myös työvoimatoimiston kuntoutusneuvoja.

o Suoritetaan työkokeilu/työkokeiluja tai henkilö pääsee sopivaksi katsottuun ja vakuutusyhtiön kustantamaan uudelleen koulutukseen.

o Vaihe 4

Mikäli henkilö ei voi enää jatkaa todistetun ja pysyvän työkyvyn aleneman takia työelämässä, niin käynnistetään kaikkien edellisten kohtien toimijoiden kanssa yhteistyössä vaiheet 5 ja 6.

o Vaihe 5

30 päivän kuluessa edellisen vaiheen päättymisestä neuvottelusopimus tapauskohtaisesta pysyvästä eläkeratkaisusta kaikkien edellisten kohtien toimijoiden kanssa.

o Tarvittaessa neuvotteluun mukaan otetaan työnantajan ja työntekijäpuolen ammattiliittojen lakiasiain edustajat.

o Vaihe 6

Mukaan otetaan toimintakyvyn ylläpitämiseen tukeaan tarjoavan tahon edustajat.

o Kuten fysioterapeutti ja uusi hoitava lääkäri, mikäli vanhat hoitosuhteen katkeavat ennen aikaiselle eläkkeelle jäämisen takia. Kuten käy suhteessa lakisääteiseen työterveyshuoltoon ja sen tarjoamiin palveluihin.

o Toimintakyvyn ylläpitämisestä tehdä vuositason kirjallinen ohjelma ja sovitaan sen seurantamenettelystä.

o Ratkaisevassa roolissa on tietysti asianomainen itse tai hänen valtuuttamansa asiamies.

RAKENNUSLIITOLTA VINKKEJÄ 27.1.2020

Tapaturmavakuutuskeskus järjesti 100-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi yleisöluennon 27.1.2020. Yhteiskunnallisesti erittäin tärkeän yleisöluennon tallenteet ja esitysmateriaalit löytyvät Tapaturmavakuutuskeskuksen nettisivuilta. Tapaturmavakuutuskeskus toimii kolmikantaisesti. Erittäin läheisessä yhteistyössä vakuutusalan etujärjestöjen kanssa.

Tapaturmavakuutuksen 27.1.2020 järjestämän yleisöluennon
“Vakuutuslääkärin rooli korvauskäsittelyssä”
virallisen todellisuuden osuus on nyt saatavilla netissä.

HUOM! Valitettavasti todellista todellisuutta erinomaisesti toteen näyttänyt yleisökeskustelu ja -kysymysoosuus on leikattu videotallenteilta pois.

Tapaturmavakuutuskeskus TVK

TAPATURMA VAKUUTUS KESKUS

Tapaturmavakuutuskeskus TVK

TILAA

ETUSIVU VIDEOT SOITTOLISTAT

Lataukset

- Onnea satavuotias TVK
11 näyttökertaa - 1 viikko sitten
- Ari Kaukiainen, Tako
19 näyttökertaa - 3 viikkoa sitten
Tekstitykset
- Tiinan Nurmikokko, Rakennusliitto - luento-osuus
16 näyttökertaa - 3 viikkoa sitten
Tekstitykset
- Kirsi Terhemaa, STM - luento-osuus
15 näyttökertaa - 3 viikkoa sitten
Tekstitykset
- Kirsi Pohjolainen, Sanna Sinkkilä ja Ari Kaukiainen, olkapäätarina
28 näyttökertaa - 3 viikkoa sitten
Tekstitykset
- Kirsi Pohjolainen, Tapaturmavakuutuskeskus - luento-osuudet
29 näyttökertaa - 3 viikkoa sitten
Tekstitykset

Löydät videotallenteet ja luennoitsijoiden materiaalit netistä:
Vakuutuslääkäriluennon esiintyjien materiaalit

#Tapaturmavakuutuskeskus #kolmikanta

Suomi 2017 verkosto

Yleisöluennon aiheena oli ”Vakuutuslääkärin rooli työtaturman korvauskäsittelyssä”.

Nämä hyvät vinkit työtaturma- ja (tai ammattitautiprosessien alkupäähän antoi Rakennusliitto ry:n edustaja **Tiina Nurmi - Kokko**, sosiaalipoliittinen asiantuntija, YVTS:

”Tapaturman korvauskäsittely työntekijän näkökulmasta”

”Tuomio”

”Miten joku vakuutuslääkäri voi evätä multa korvauksen vaikka se ei ole edes nähnyt tai tutkinut mua!”

”Hylkäys –Pettymys”

”Päätös aiheutti suuttumusta, epäuskoa ja surua. Tuntui kuin olisin jäänyt täysin tyhjän päälle. Perustelu oli hatusta vedetty koska hoitavan lääkärin mukaan olen 100 % työkyvytön eikä mitään viitettä ole vamman yhtäkkisestä parantumisesta”

Minun

”Hoitava lääkäri – hoitaa omaa potilasta, kertoo ja keskustelee, kysymys on kuitenkin työntekijän elämästä ja osallisuudesta siihen.

Mutta työtaturma- ja ammattitautilaki/sairasvakuutuslaki ei kuulu lääkäreiden osaamisalueeseen.

Yleensä puhutaan enemmän kuin lausuntoihin kirjoitetaan, suuri ongelma.”

Vakuutusyhtiön

”Vakuutuslääkäri –tutkii hoitavan lääkärin ja muiden asiantuntijoiden kirjoittamia papereita ja lausuntoja, antaa arvionsa lakiin nojaten, mutta päätöksissäperustelut ovat yleensä fraaseihin tukeutuvia ”lääketieteellisen tietämyksen perusteella” jne. jne. jne.”

Ainutlaatuinen

”Jokainen vahinkotapahtuma ja jokainen työntekijä on kuitenkin uniikki, ainutlaatuinen. Jokaisen päätöksenkin tulee olla sellainen.

Halutaan tietää miksi korvaus on evätty.

Halutaan ymmärtää perustelut eli SELKOSUOMEA.”

HALU TULLA KUULLUKSI (tapaturmailmoitukset vajaita).”

”Kuullaan, osallistetaan ja perustellaan”

”Ensimmäisellä lääkärikäynnillä vahingoittuneella työntekijällä tulee olla oikeus tarkistaa se, mitä lääkäri on lausunut tutkimuksissaan ja oikaista virheet”

”Tapaturmailmoitus, tulee myös saattaa työntekijän tarkistettavaksi.

Työntekijällä täytyy olla oikeus kertoa, mitä on tapahtunut, muutoinkin kuin muutoksenhaun kautta.

Odottavan aika on kohtuuttoman pitkä.”

”Vakuutusyhtiön tulee perustella selvästi ja ymmärrettävästi korvauksen perustelut tai hylkäyksen syyt.

Lääketieteellinen syy-yhteys –vamman syntymekanismi ei avaudu yhdellä lauseella.”

Lähde: Tiina Nurmi-Kokko, sosiaalipoliittinen asiantuntija, YVTS, Rakennusliitto ry – Esitysmateriaalit ”*Vakuutuslääkärin rooli työtapaturman korvauskäsittelyssä*”.

Kyseiset suora lainaukset diamateriaalista liittyvät näihin työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) lainkohtiin sekä niiden merkityksen ymmärtämiseen tosielämän tilanteissa. Niin työntekijän kuin työntekijän kannalta katsottuina, kun vastassa on kovan luokan ammattilaiskoneisto, jota ei pääse tapamaan näissä asioissa kasvokkain.

5 luku

Työtapaturmaa koskevat säännökset

17 §

Tapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan ulkoisesta tekijästä johtuvaa äkillistä ja odottamatonta tapahtumaa, joka aiheuttaa työntekijälle vamman tai sairauden.

II OSA

KORVATTAVAT VAHINKOTAPAHTUMAT

16 §

Lääketieteellisen syy-yhteyden arviointi

Vahinkotapahtuman korvaamisen edellytyksenä on todennäköinen lääketieteellinen syy-yhteys vahinkotapahtuman ja vamman tai sairauden välillä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Syy-yhteyden arvioinnissa otetaan huomioon erityisesti lääketieteelliset löydökset ja havainnot, vahingon sattumistapa sekä aikaisemmat vammat ja sairaudet.

14 luku

Korvausasian vireilletulo

110 §

Vahingoittuneen velvollisuus ilmoittaa vahinkotapahtumasta

Vahingoittuneen on ilmoitettava työnantajalle tai tämän edustajalle heti, kun se on olosuhteet huomioon ottaen mahdollista, hänelle sattuneesta vahinkotapahtumasta, jonka voidaan otaksua kuuluvan tämän lain soveltamisalaan. Ilmoituksesta on pyynnöstä annettava todistus vahingoittuneelle.

111 §

Työnantajan velvollisuus ilmoittaa vahinkotapahtumasta

Työnantajan on ilmoitettava työtapaturmasta ja ammattitaudista vakuutuslaitokselle viipymättä ja viimeistään kymmenen arkipäivän kuluessa siitä lukien, kun työnantaja sai tiedon vahinkotapahtumasta.

Tapaturmavakuutuskeskus vahvistaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen kaavan. Ilmoitukseen on merkittävä:

1) vahinkotapahtumassa vahingoittuneen nimi, henkilötunnus ja muut korvauskäsittelyä varten välttämättömät yksilöinti- ja yhteystiedot;

2) työnantajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot;

3) tiedot vahinkotapahtuman sattumisajasta ja -paikasta, sattumisolosuhteista sekä syistä ja seurauksista;

4) tiedot vahingoittuneen työstä, työsuhteesta ja siitä maksetusta vastikkeesta;

5) työnantajan tiedossa oleva vahingoittuneen muu työsuhde- ja yrittäjätyö; sekä

6) muut edellä mainittuihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä korvausasian käsittelyä, 235 §:ssä tarkoitettua työtapaturma- ja ammattitautirekisteriä sekä 236 §:ssä tarkoitettua tutkimus- ja tilastotoimintaa sekä muutoin tämän lain toimeenpanoa varten.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitukseen merkittävistä tiedoista.

Lähde: Finlex 9.7.2020

SUOMI 2017 VERKOSTO ESITTÄÄ SEURAAVIA KORJAUKSIA STM140:00/2019
LAKIHANKKEEN STM/SVO/EVY, LUONNOKSEEN 1.6.2020
Luonnoksessa sivuja yhteensä 20/20.

Suomi 2017 verkoston kannanottona esitämme seuraavia korjauksia ja lisäyksiä 1.6.2020 lakiluonnoksen lakiehdotuksiin. Ensin sosiaali- ja terveysministeriön esittämä sanamuoto sekä sivuviittaus, jonka jälkeen kyseisten lakipykälien muodot Finlexistä. Sitten Suomi 2017 verkoston esitys kunkin lainkohdan korjaamiseksi niin, että perustuslain ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen velvoitteet Suomessakin näissä asioissa alkavat viimeinkin toteutumaan. Myös tosielämässä.

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työtapaturma- ja ammattitautilain, eräiden työeläkelakien ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamiseksi

1. Työtapaturma- ja ammattitautilakiin
(16 luku – Vakuutuslaitosta koskevat menettelysäännökset korvausasiassa)

Luonnoksen sivu 15/20

Laki työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 81 §:n 1 momentti ja 4 momentin 4, 5 ja 12 kohta ja **121 § seuraavasti**:

16 luku

Vakuutuslaitosta koskevat menettelysäännökset korvausasiassa

121 §

Lääkäriasiantuntijan osallistuminen korvausasian käsittelyyn

Jos vakuutuslaitoksessa käsiteltävä korvausasia koskee lääketieteellisen seikan arviointia, laillistetun lääkärin on osallistuttava asian valmisteluun, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta. Lääkäriasiantuntijan on merkittävä korvausasian tietoihin perusteltu arvionsa ja johtopäätöksensä vahingoittuneen potilasasiakirjoissa olevista keskeisistä sairautta tai vammaa koskevista löydöksistä ja havainnoista ja vahvistettava kannanottonsa sanoin ”kunnian ja omantunnon kautta”.

Merkinnät on tehtävä selkeästi ja yleisesti tunnettuja käsitteitä käyttäen niin, että ne ovat hyödynnettävissä vakuutuslaitoksen päätöksen perusteluna siten kuin tämän lain 124 §:ssä säädetään.

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Finlex 9.7.2020

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150459#O4L16P121>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150459#O4L16P124>

121 §

Lääkäriasiantuntijan osallistuminen korvausasian käsittelyyn

Jos vakuutuslaitoksessa käsiteltävä korvausasia koskee lääketieteellisen seikan arviointia, laillistetun lääkärin on osallistuttava asian valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin. Vakuutuslaitoksen lääkäri voi merkitä arvionsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

124 §

Korvausta koskevan päätöksen antaminen ja perusteleminen

Vakuutuslaitos ratkaisee oikeuden tämän lain mukaiseen korvaukseen antamalla siitä asianosaiselle kirjallisen päätöksen. Vakuutuslaitoksen on annettava päätöksensä tiedoksi postitse kirjeellä lähettämällä se vastaanottajalle tämän ilmoittamaan osoitteeseen.

Vakuutuslaitoksen päätöksen perustelemiseen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 45 §:ssä säädetään. Jos korvauksen epäämistä koskeva päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.

Suomi 2017 verkoston lisäys- ja korjausehdotukset kyseisiin lainkohtiin

1. Esitämme työtapaturma ja ammattitautilain 121 § Lääkäriasiantuntijan osallistuminen korvausasian käsittelyyn – pykälään lisäyksen siitä, että lääketieteellisiä seikkoja sisältävän korvausasian käsittelyyn vakuutuslaitoksessa osallistuvan vakuutuslääkärin tulee olla vakuutetun/potilaan vamma- ja/tai sairaustyyppin tunteva erikoisalan lääkäri, jolla on lääketieteellisen koulutuksen kautta hyväksytyt erityispätevyudet ja kokemuksen tuoma ammattitaito sekä kunnossa oleva moraalinen ja eettinen arvopohja, jonka avulla hän pystyy tekemään arviointiasiat ja merkinnät kerralla oikein, jolloin vakuutettujen/potilaiden yhdenvertainen käsittely voidaan taata myös tosielämän tilanteissa.

2. Esitämme työtapaturma- ja ammattitautilain 124 § Korvausta koskevan päätöksen antaminen ja perusteleminen – pykälään seuraavat lisäykset:

a. lääketieteellisiä seikkoja sisältäneestä korvauspäätöksestä tulee käydä ilmi vakuutuslaitoksessa käsittelyyn osallistuneen vakuutuslääkärin nimitiedot, erikoisalat ja erityispätevyudet, **KHO2014:83 vuosikirjapäätöksen mukaisesti.**

b. lisäksi kyseisen korvauspäätöksen tulee sisältää kopio asianomaisjulkisesta vakuutuslääketieteellisestä arviosta, uusien käsittelijä- ja lääkärikansiomerkintöjen osalta.

c. päätöksen perustelemisesta: *”Jos korvauksen epäämistä koskeva päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt*

johtopäätökset.”

Lakiin tulee saada tarkennetut sanktiot siitä, jos vakuutuslaitos jättää nuo vaatimukset täyttämättä. Nyt vakuutuslaitos saa itse päättää, ne perustelut, jotka vakuutuslaitos itse katsoo kulloinkin kielteiseen korvauspäätökseen riittäviksi.

3. Esitämme tähän lakiluonnoksessa olevaan kohtaan tarkennuksia:

121 § Lääkäriasiantuntijan osallistuminen korvausasian käsittelyyn

”Jos vakuutuslaitoksessa käsiteltävä korvausasia koskee lääketieteellisen seikan arviointia, laillistetun lääkärin on osallistuttava asian valmisteluun, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.”

Lakiin tulee saada tarkennukset siitä, mitä tarkkaan ottaen ovat ne esimerkkitapaukset, joissa vakuutuslääkärin osallistuminen vakuutuslaitoksessa lääketieteellisiä seikkoja sisältävän korvausasian arviointiin on ”ilmeisen tarpeetonta”? Ilman lakiin tulevia tarkennuksia, varsinkin hylkäävän korvauspäätöksen saaneet vakuutetut eivät voi tietää, miksi vakuutuslääkärin osallistuminen vakuutuslaitoksessa lääketieteellisiä seikkoja sisältäneeseen korvausasiaan on ollut ”ilmeisen tarpeetonta”?

2. Työntekijän eläkelakiin

Luonnoksen sivu 16/20

Laki työntekijän eläkelain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* työntekijän eläkelain (395/2006) 40 § sellaisena kuin se on laissa 870/2014 seuraavasti:

40 §

Eläkelaitoksen asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa ja johtopäätöksensä potilasasiakirjoissa olevista keskeisistä löydöksistä ja havainnoista asiakirjoihin, ja vahvistettava kannanottonsa sanoin ”kunnian ja omantunnon kautta”.

Merkinnät on tehtävä selkeästi ja yleisesti tunnettuja käsitteitä käyttäen niin, että ne ovat hyödynnettävissä eläkelaitoksen päätöksen perusteluna siten kuin tämän lain 105 a §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Finlex 9.7.2020

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060395#O2L3P40>

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060395#O2L7P105a>

40 § (7.11.2014/870)

Eläkelaitoksen asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin. Eläkelaitoksen lääkäri voi merkitä arvionsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

105 a § (7.11.2014/870)

Päätöksen perusteleminen

Eläkelaitoksen päätöksen perustelemiseen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 45 §:ssä säädetään. Jos eläkelaitos hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.

Suomi 2017 verkoston lisäys- ja korjausehdotukset kyseisiin lainkohtiin

1. Esitämme työntekijän eläkelain 40 § Eläkelaitoksen asiantuntijalääkäri – pykälään

lisäyksen siitä, että työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun osallistuvan eläkelaitoksen vakuutuslääkärin tulee olla vakuutetun/potilaan sairaus – ja/tai vammatyypin tunteva erikoisalan lääkäri, jolla on lääketieteellisen koulutuksen kautta hyväksytyt erityispätevydet ja kokemuksen tuoma ammattitaito sekä kunnossa oleva moraalinen ja eettinen arvopohja, jonka avulla hän pystyy tekemään arviointiasiat ja merkinnät kerralla oikein, jolloin vakuutettujen/potilaiden yhdenvertainen käsittely voidaan taata myös tosielämän tilanteissa.

2. Esitämme työntekijän eläkelain 105 a § (7.11.2014/870) Päätöksen perusteleminen – pykälään seuraavat lisäykset:

a. lääketieteellisiä seikkoja sisältäneestä etuuspäätöksestä tulee käydä ilmi eläkelaitoksessa käsittelyyn osallistuneen vakuutuslääkärin nimitiedot, erikoisalat ja erityispätevydet, **KHO2014:83 vuosikirjapäätöksen mukaisesti.**

b. lisäksi kyseisen etuuspäätöksen tulee sisältää kopio asianomaisjulkisesta vakuutuslääketieteellisestä arviosta, uusien käsittelijä- ja lääkärikansiomerkitöjen osalta.

c. etuuspäätöksen perustelemisesta: *”Jos eläkelaitos hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset..”*

Lakiin tulee saada tarkennetut sanktiot siitä, jos eläkelaitos jättää nuo lakiin perustuvat vaatimukset täyttämättä. Tällä hetkellä eläkelaitos saa itse päättää, ne perustelut, jotka eläkelaitos itse katsoo kulloinkin kielteiseen etuuspäätökseen riittäviksi.

3. Yrittäjän eläkelakiin

Luonnoksen sivu 17/20

Laki yrittäjän eläkelain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 37 § sellaisena kuin se on laissa 871/2014 seuraavasti:

37 §

Eläkelaitoksen asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa ja johtopäätöksensä potilasasiakirjoissa olevista keskeisistä löydöksistä ja havainnoista asiakirjoihin, ja vahvistettava kannanottonsa sanoin ”kunnian ja omantunnon kautta”.

Merkinnät on tehtävä selkeästi ja yleisesti tunnettuja käsitteitä käyttäen niin, että ne ovat hyödynnettävissä eläkelaitoksen päätöksen perusteluna siten kuin tämän lain 95 a §:ssä säädetään.

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Finlex 9.7.2020

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061272#O2L3P37>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061272#O2L7P95a>

37 § (7.11.2014/871)

Eläkelaitoksen asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin. Eläkelaitoksen lääkäri voi merkitä arvionsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

95 a § (7.11.2014/871)

Päätöksen perusteleminen

Eläkelaitoksen päätöksen perustelemiseen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 45 §:ssä säädetään. Jos eläkelaitos hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.

Suomi 2017 verkoston lisäys- ja korjausehdotukset kyseisiin lainkohtiin

1. Esitämme yrittäjän eläkelain 37 § Eläkelaitoksen asiantuntijalääkäri – pykälään lisäyksen siitä, että työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun osallistuvan eläkelaitoksen vakuutuslääkärin tulee olla vakuutetun/potilaan sairaus – ja/tai vammatyypin tunteva erikoisalan lääkäri, jolla on lääketieteellisen koulutuksen kautta hyväksytyt erityispätevyudet ja kokemuksen tuoma ammattitaito sekä kunnossa oleva moraalinen ja eettinen arvopohja, jonka avulla hän pystyy tekemään arviointiasiat ja merkinnät kerralla oikein, jolloin vakuutettujen/potilaiden yhdenvertainen käsittely voidaan taata myös tosielämän tilanteissa.

2. Esitämme yrittäjän eläkelain 95 a § (7.11.2014/871) Päätöksen perusteleminen – pykälään seuraavat lisäykset:

a. lääketieteellisiä seikkoja sisältäneestä etuuspäätöksestä tulee käydä ilmi eläkelaitoksessa käsitteeseen osallistuneen vakuutuslääkärin nimitiedot, erikoisalat ja erityispätevyudet, **KHO2014:83 vuosikirjapäätöksen mukaisesti.**

b. lisäksi kyseisen etuuspäätöksen tulee sisältää kopio asianomaisjulkisesta vakuutuslääketieteellisestä arviosta, uusien käsitelijä- ja lääkärikansiomerkintöjen osalta.

c. etuuspäätöksen perustelemisesta: *”Jos eläkelaitos hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset..”*

Lakiin tulee saada tarkennetut sanktiot siitä, jos eläkelaitos jättää nuo lakiin perustuvat vaatimukset täyttämättä. Tällä hetkellä eläkelaitos saa itse päättää, ne perustelut, jotka eläkelaitos itse katsoo kulloinkin kielteiseen etuuspäätökseen riittäviksi.

4. Merimieseläkelakiin

Luonnoksen sivu 18/20

Laki merimieseläkelain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 40 § sellaisena kuin se on laissa 872/2014 seuraavasti:

40 §

Eläkekassan asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa ja johtopäätöksensä potilasasiakirjoissa olevista keskeisistä löydöksistä ja havainnoista asiakirjoihin, ja vahvistettava kannanottonsa sanoin ”kunnian ja omantunnon kautta”.

Merkinnät on tehtävä selkeästi ja yleisesti tunnettuja käsitteitä käyttäen niin, että ne ovat hyödynnettävissä eläkekassan päätöksen perusteluna siten kuin tämän lain 107 a §:ssä säädetään.

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Finlex 9.7.2020

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061290#O2L3P40>

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061290#O2L7P107a>

40 § (7.11.2014/872)

Eläkekassan asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin. Eläkekassan lääkäri voi merkitä arvionsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

107 a § (7.11.2014/872)

Päätöksen perusteleminen

Eläkekassan päätöksen perustelemiseen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 45 §:ssä säädetään. Jos eläkekassa hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.

Suomi 2017 verkoston lisä- ja korjausehdotukset kyseisiin lainkohtiin

1. Esitämme merimieseläkelain 40 § Eläkekassan asiantuntijalääkäri – pykälään lisäyksen siitä, että työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun osallistuvan eläkekassan vakuutuslääkäriin tulee olla vakuutetun/potilaan sairaus - ja vammatyypin tunteva erikoisalan lääkäri, jolla on lääketieteellisen koulutuksen kautta hyväksytyt erityispätevyudet ja kokemuksen tuoma ammattitaito sekä kunnossa oleva moraalinen ja eettinen arvopohja, jonka avulla hän pystyy tekemään arviointiasiat ja merkinnät kerralla oikein, jolloin vakuutettujen/potilaiden yhdenvertainen käsittely voidaan taata myös tosielämän tilanteissa.

2. Esitämme merimieseläkelain 107 a § (7.11.2014/872) Päätöksen perusteleminen – pykälään seuraavat lisäykset:

a. lääketieteellisiä seikkoja sisältäneestä etuuspäätöksestä tulee käydä ilmi eläkekassassa käsittelyyn osallistuneen vakuutuslääkäriin nimitiedot, erikoisalat ja erityispätevyudet, **KHO2014:83 vuosikirjapäätöksen mukaisesti.**

b. lisäksi kyseisen etuuspäätöksen tulee sisältää kopio asianomaisjulkisesta vakuutuslääketieteellisestä arviosta, uusien käsittelijä- ja lääkärikansiomerkintöjen osalta.

c. etuuspäätöksen perustelemisesta: *”Jos eläkekassa hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.”*

Lakiin tulee saada tarkennetut sanktiot siitä, jos eläkekassa jättää nuo lakiin perustuvat vaatimukset täyttämättä. Tällä hetkellä eläkekassa saa itse päättää, ne perustelut, jotka vakuutusyhtiö itse katsoo kulloinkin kielteiseen etuuspäätökseen riittäviksi.

5. Julkisten alojen eläkelakiin

Luonnoksen sivu 19/20

Laki julkisten alojen eläkelain 109 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* julkisten alojen eläkelain (81/2016) 109 § seuraavasti:

109 §

Kevan asiantuntijalääkäri

Kevassa on laillistetun lääkärin osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa ja johtopäätöksensä potilasasiakirjoissa olevista keskeisistä löydöksistä ja havainnoista asiakirjoihin, ja vahvistettava kannanottonsa sanoin ”kunnian ja omantunnon kautta”. Merkinnät on tehtävä selkeästi ja yleisesti tunnettuja käsitteitä käyttäen niin, että ne ovat hyödynnettävissä Kevan päätöksen perusteluna siten kuin tämän lain 113 §:ssä säädetään.

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Finlex 9.7.2020

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160081#Pidp447051936>

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160081#Pidp447063280>

109 §

Kevan asiantuntijalääkäri

Kevassa on laillistetun lääkärin osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun ja merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin. Kevan lääkäri voi merkitä arvionsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

113 §

Päätöksen perustelevinen

Kevan päätöksen perustelevisesta on voimassa, mitä hallintolaissa säädetään. Jos Keva hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.

Suomi 2017 verkoston lisäys- ja korjausehdotukset kyseisiin lainkohtiin

1. Esitämme julkisten alojen eläkelain **109 § Kevan asiantuntijalääkäri** – pykälään lisäyksen siitä, että työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun osallistuvan Kevan vakuutuslääkärin tulee olla vakuutetun/potilaan sairaus - ja vammatyypin tunteva erikoisalan lääkäri, jolla on

lääketieteellisen koulutuksen kautta hyväksytyt erityispätevyudet ja kokemuksen tuoma ammattitaito sekä kunnossa oleva moraalinen ja eettinen arvopohja, jonka avulla hän pystyy tekemään arviointiasiat ja merkinnät kerralla oikein, jolloin vakuutettujen/potilaiden yhdenvertainen käsittely voidaan taata myös tosielämän tilanteissa.

2. Esitämme julkisten alojen eläkelain 113 § Päätöksen perustelemisen – pykälään seuraavat lisäykset:

a. lääketieteellisiä seikkoja sisältäneestä etuuspäätöksestä tulee käydä ilmi Kevassa käsittelyyn osallistuneen vakuutuslääkärin nimitiedot, erikoisalut ja erityispätevyudet, **KHO2014:83 vuosikirjapäätöksen mukaisesti.**

b. lisäksi kyseisen etuuspäätöksen tulee sisältää kopio asianomaisjulkisesta vakuutuslääketieteellisestä arviosta, uusien käsittelijä- ja lääkärikansiomerkitöjen osalta.

c. etuuspäätöksen perustelemisesta: *”Jos Keva hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.”*

Lakiin tulee saada tarkennetut sanktiot siitä, jos Keva jättää nuo lakiin perustuvat vaatimukset täyttämättä. Tällä hetkellä Keva saa itse päättää, ne perustelut, jotka Keva itse katsoo kulloinkin kielteiseen etuuspäätökseen riittäviksi.

6. Kansaneläkelaitoksesta annettuun lakiin

Luonnoksen sivu 20/20

Laki

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 22 § sellaisena kuin se on laissa 875/2014 seuraavasti:

22 §

Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin tai hammaslääkärin on merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin osallistuessaan etuusasian valmisteluun ja vahvistettava se sanoin ”kunnian ja omantunnon kautta”.

Merkinnät on tehtävä selkeästi ja yleisesti tunnettuja käsitteitä käyttäen niin, että ne ovat hyödynnettävissä päätöksen perusteluna siten kuin tämän lain 22 a §:ssä säädetään.

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Finlex 9.7.2020

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010731#L7P22>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010731#L7P22a>

22 § (7.11.2014/875)

Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalääkäri

Laillistetun lääkärin tai hammaslääkärin on merkittävä perusteltu arvionsa asiakirjoihin osallistuessaan etuusasian valmisteluun. Arvio voidaan merkitä asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

22 a § (7.11.2014/875)

Etuuspäätöksen perustelevinen

Etuuspäätöksen perusteleviseen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 45 §:ssä säädetään. Jos Kansaneläkelaitos hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.

Suomi 2017 verkoston lisäys- ja korjausehdotukset kyseisiin lainkohtiin

1. Esitämme Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 22 § **Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalääkäri** – pykälään lisäyksen siitä, että etuusasian valmisteluun osallistuvan ja vakuutuslääkärinä toimivan laillistetun lääkärin tai hammaslääkärin tulee olla Kansaneläkelaitoksen vakuutuslääkärinä toimiessaan vakuutetun/potilaan sairaus - ja

vammatyypin tunteva erikoisalan lääkäri, jolla on lääketieteellisen koulutuksen kautta hyväksytyt erityispätevyudet ja kokemuksen tuoma ammattitaito sekä kunnossa oleva moraalinen ja eettinen arvopohja, jonka avulla hän pystyy tekemään arviointiasiat ja merkinnät kerralla oikein, jolloin vakuutettujen/potilaiden yhdenvertainen käsittely voidaan taata myös tosielämän tilanteissa.

2. Esitämme Kansaneläkelaitoksesta annetun lain **22 a § (7.11.2014/875)**

Etuuspäätöksen perusteleva – pykälään seuraavat lisäykset:

a. lääketieteellisiä seikkoja sisältäneestä etuuspäätöksestä tulee käydä ilmi Kansaneläkelaitoksessa käsittelyyn osallistuneen vakuutuslääkärin nimitiedot, erikoisalat ja erityispätevyudet, **KHO2014:83 vuosikirjapäätöksen mukaisesti**.

b. lisäksi kyseisen etuuspäätöksen tulee sisältää kopio asianomaisjulkisesta vakuutuslääketieteellisestä arviosta, uusien käsittelijä- ja lääkärikansiomerkintöjen osalta.

c. etuuspäätöksen perustelevasta: *”Jos Kansaneläkelaitos hylkää etuushakemuksen kokonaan tai osittain ja päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin, päätöksen perustelujen tulee sisältää arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset.”*

Lakiin tulee saada tarkennetut sanktiot siitä, jos Kansaneläkelaitos jättää nuo lakiin perustuvat vaatimukset täyttämättä. Tällä hetkellä Kansaneläkelaitos saa itse päättää, ne perustelut, jotka Kansaneläkelaitos itse katsoo kulloinkin kielteiseen etuuspäätökseen riittäviksi.

Lopuksi. Tämä seuraava lainaus STM140:00/2019 lakihankkeen STM/SVO/EVY, luonnoksen 1.6.2020 sivulta 8/20 antaa viitteitä siitä, että myös nuorempien sukupolvien höplästä veto tulee jatkumaan:

”Vaikutukset vahinkoa kärsineisiin

Päätösten tarkemmasta perustelusta on hyötyä sekä vakuutettujen oikeusturvan että sosiaalivakuutusjärjestelmää kohtaan koetun luottamuksen kannalta. Hyvät perustelut voivat myös vähentää muutoksenhakua.”

Nimittäin. Vaatimukset etenkin kielteisten päätösten paremmista ja yksityiskohtaisemmista perusteluista ovat olleet, nyt korjauksen alaisissa laeissa jo vuosista 2014/2015 alkaen.

Joten. Jätämme tämän lausuntomme tietäen sen, että vakuutuslääkäreitä koskettavaan lainsäädäntöön ja sen toimeenpanoon jää paljon korjattavaa, mikäli korjaukset vuosina 2019 - 2023 jäävät vain nyt lakiluonnoksessa 1.6.2020 esitettyihin. Mutta jostainhan se täysremonttikin on aloitettava.

MUSTA AUKKO STM140:00/2019 LAKIHANKKEESSA

Alla olevassa mobiiliflajierissa pitkään avoimena olleita kysymyksiä. Niihin vastaukset saamalla ja niistä aktiivisesti tiedottamalla, kansalaisten luottamus vakuutuslääkäri- ja vakuutusosikeusjärjestelmiä kohtaan saadaan toivottavasti nousuun.

Musta aukko vakuutuslääkäreitä koskevassa lakihankkeessa STM140:00/2019!

Vakuutuslääketieteellinen arvio vuonna 2012:

"Vakuutuslääketieteellisen arvion tekeminen edellyttävä syvällistä ja laajaa asiantuntemusta. Arviota ei koskaan tehdä ainoastaan lääketieteellisestä näkökulmasta, vaan siihen yhdistyy useita juridisia näkökulmia.

Vakuutuslääketieteellisessä arviossa sovelletaan vakuutuslajin lainsäädäntöä, vakuutusehtoja, vakuutusalan yhteisiä ohjeistuksia sekä vakuutuslajilla vakiintunutta korvauskäytäntöä, sen mukaan, mihin vakuutukseen liittyvää vahinkoasiaa käsitellään.

Jokaiseen tapaukseen, josta on aiheutunut sairaanhoidon tarvetta, tarvitaan vakuutusyhtiössä sekä juridista että lääketieteellistä arviointia ennen ratkaisun tekemistä.

Vakuutuslääketieteellinen arvio ei siten koskaan perustu ainoastaan lääketieteeseen.

*Keskeisimmät vakuutuslääketieteelliset arviot liittyvät syy-yhteyden, työkyvyn ja haitan arviointiin." **Lähde:** If vakuutus 2012*

* * *

1. Jos on olemassa 11 erilaista työkyvyttömyysmääritelmää (lähde: Tela ry), niin ketkä ja miten vakuutuslääketieteellisen arvion vuonna 2020 tekevät :

vahinkovakuutusyhtiöissä?
eläkeyhtiöissä?
Kelassa?

2. Mistä löytyvät vakuutuslääketieteellisessä arviossa ja yhdessätoista erilaisessa työkyvyttömyysmääritelmässä käytettävät lainkohdat vuonna 2020?

3. Mistä löytyvät tiedot vakuutuslääketieteellisestä arviosta kaavioin ja selventävin tekstiselostein varustettuna vuonna 2020?

#vakuutuslakimiehet
#Tapaturmavakuutuskeskus #vakuutuslääketiede

Suomi 2017 verkosto

Julkisessa keskustelussa, vakuutusalan viestinnässä ja uutisoinnissa on entistä tärkeämpää tuoda esiin se, että milloin eläke- ja vakuutusasioissa sekä niiden hylkäävissä päätöksissä puhutaan:

- * lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta – **työtapaturmat ja ammattitaudit**
- * lakisääteisestä liikennevakuutuksesta – **liikennevahingot**
- * lakisääteisestä työeläkevakuutuksesta – **ennenaikainen työkyvyttömyys**
- * lakisääteisestä potilasvakuutuksesta – **potilasvahingot**
- * lakisääteisestä lääkevahinkovakuutuksesta – **lääkevahingot**
- * vapaaehtoisesta vakuutusturvasta – **esimerkiksi matkavakuutus, sairauskuluvakuutus, tapaturmavakuutus jne.**

EI VAKUUTUSLÄÄKETIETEEN PROFESSUURILLE

Toivottavasti 2020-luvun alussa, taustalla vaikuttavasta vakuutuslääketieteestä ja sen rahoittajista käydään laaja ja avoin julkinen keskustelu. Lakisääteisten vakuutusten toimeenpanossa on kyse erittäin merkittävästä julkisen vallankäytöstä, valtaosin yksityisesti omistetuissa vakuutus- ja eläkeyhtiöissä. Niiden yhteinen liikevaihto on vuositasolla useita miljardeja euroja.

Joko vuonna 2020 #vakuutuslääketiede saadaan "virallistettua"? Eläkesäädösmuutosten kautta koukaten kaikkiin lakisääteisiin vakuutuksiin?

11.6.2019

Sopimus vuoden 2017 eläkeuudistuksen jatkoneuvotteluihin liittyvistä asioista

1. Johdanto

Tämä työmarkkinoiden keskusjärjestöjen sopimus on järjestöjen ehdotus valtiovalle ja erälle muille toimijoille säädösmuutosten ja selvitysten tekemisestä sekä toiminnan kehittämisestä. Sopimus perustuu osin vuoden 2017 eläkesopimuksessa (26.9.2014) sovituihin jatkoneuvotteluihin.

Järjestöt katsovat, että sopimuksen mukaisilla toimilla tuetaan vuoden 2017 eläkeuudistukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Toimenpiteet tukevat maan hallituksen tavoitetta työllisyyden vahvistumisesta noin 60 000 henkilöllä.

Säädösmuutosehdotukset tulee järjestöjen mielestä valmistella kolmikantaisesti ja säädösmuutokset tulevat voimaan mahdollisimman pian. Lainvalmistelun lähtökohtana on, ettei tässä yhteydessä valmistella muita tämän sopimuksen linjauksiin liittymättömiä muutoksia.

Eläkesäädösmuutokset koskevat kaikkia työeläkelakeja.

4. Kuntoutus ja terveydenhuolto sekä selvitykset

Työkyvyn arvioinnin laatua lääkärinlausunnoissa parannetaan laajentamalla uudistetun, sähköisen Kelan B-lausunnon (CDA R2) käyttämistä etuuksia haettaessa. Ennen tarvittavia tietojärjestelmämuutoksia lomakkeen käyttö on mahdollistettava muilla tavoin (esimerkiksi verkkolomakkeella), jotta lomakkeen tietosisältöjä ohjaava vaikutus saavutetaan. Sosiaalivakuutuslaitokset järjestävät lomakkeen käytöstä koulutusta.

Perustetaan vakuutuslääketieteen professuuri Helsingin yliopistoon tai vaihtoehtoisesti kaksi osa-aikaista professuuria esimerkiksi Helsingin ja Kuopion yliopistoon vakuutuslääketieteen tutkimuksen ja koulutuksen edistämiseksi osana lääkärien perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta. Rahoitus kerätään sosiaalivakuutuksen toimeenpanijoilta.

Yllä kerrotusta #OnSovittuEttä kuviosta tietävät ainakin näiden #kolmikanta organisaatioiden edustajat:

EK, KT, SAK, Akava ja STTK

Suomi 2017 verkosto

VAKUUTUSOIKEUSJÄRJESTELMÄN TÄYSREMONTISTA

Kun STM140:00/2019 vakuutuslääkärjärjestelmän lakihankkeen korjaustoimenpiteet osuvat korvauskiistojen alkupäähän, niin on hyvä muistuttaa, että korvauskiistojen loppupää eli kirjallisesti ja suljetusti toimiva vakuutuslääkärjärjestelmä odottaa edelleen täysremonttiaan.

Johtiko tämä Hymyn juttu oikeusministerin pikapotkuihin 09/2005?

Oikeusministeri Johannes Koskinen perää selkeyttä vakuutuslääkäreiden rooliin

"Lautakuntajärjestelmä remonttiin"

■ Oikeusministeri Johannes Koskille (sd) vakuutuslääkäriproblematiikka on tuttua jo ajoilta, jolloin hän toimi ay-lakimiehenä ja neuvonjäseninä valitusasioiden hoitamisessa.

TEKSTI: MARJA SULIN

Toistakymmentä vuotta sitten Johannes Koskinen itse ehdotti, että ristiriita potilasta hoitavien lääkäreiden ja vakuutuslääkäreiden käsitysten välillä ratkaistaisiin jo lautakuntavaiheessa hankkimalla lausunto ulkopuoliselta alan asiantuntijalääkäriltä, joka tapaisi ja tutkisi potilaan.

– Tällaisia asiantuntijalääkäreitä voisi olla esimerkiksi keskussairaalaapiireittäin.

Ministeri Koskinen arvelee, että hänen ehdottamaansa järjestelyä on pidetty liian kankeana.

– Kuitenkin malli olisi säästävämpi kuin se, että nykyisin asia usein joudutaan pömpöttelemään kahdessa tai kolmessa portaassa ja aikaa kuluu useita vuosia. Olen edelleen sitä mieltä, että uusia ratkaisuja tulisi miettiä oikeusturvan parantamiseksi ja tilanteen selvittämiseksi, ministeri sanoo.

LAUTAKUNNAT REMONTTIIN
Toimeentuloturvan muutoksenhakukomitea sai mietintönsä valmiiksi lokakuussa 2001.

– Vakuutuslakia tehtiin muutokset, joita komitea esitti, ja ne ovat nyt olleet voimassa pari vuotta, ministeri Koskinen kertoo.

Tämän lisäksi oikeusministeriö pyysi keväällä 2003 oikeustieteen lisensiaatti **Maija Saksliin** laatimaan selvityksen, joka koskee perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista vakuutusvalituksissa.

Saksliin selvityksessä ehdotettiin muun muassa suullisten käsittelyjen lisäämistä, päätösten perustelujen kehittämistä ja käsittelyn nopeuttamista.

– Olemme käyneet vakuutuslääkäreiden kanssa läpi näitä suosituksia ja tutkineet, mitä parannuksia voitaisiin tehdä ilman lainmuutoksia, ministeri Koskinen kertoo.

Hän kuitenkin näkee suurimpana ongelmana ensimmäisen asteen muutoksenhan eli lautakuntajärjestelmän.

– Niissä vakuutus- ja eläkelaitosten asema on kovin korostunut suhteessa yksityiseen henkilöön, vakuutettuun. Jos ensimmäisen vaiheen muutoksenhaku saataisiin riippumattommaksi ja puolueettommaksi, se auttaisi paljon ja vähentäisi myös vakuutuslääkäreiden ruuhkaa, jonne kielteiset päätökset nyt menevät.

Lautakuntajärjestelmän remonttia valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä, mutta tuloksia on odotettavissa aikaisintaan vuonna 2007.

PERUSTELUT PAREMMIKSI
Ministeri Koskinen mukaan vakuutuslääkäreiden roolia on pohdittu paljon ja keskusteluissa on ollut esillä useita vaihtoehtoja.

– Yksi ratkaisu olisi, etteivät lääkärit kuuluisi lainkaan vakuutuslääkäreiden ratkaisukokoonpanoon, vaan lausunto pyydettyisiin ulkopuoliselta asiantuntijalääkäriltä tai –ilmeltä. Tätä lausuntoa asianosaisvalittajakin saisi kommentoida.

Koskinen mukaan tällainen ratkaisu hidastaisi kuitenkin käsitellyä usealla kuukaudella.

– Nykyisin lääkäri on ratkaisukokoonpanossa kertomassa näkemyksensä. Olemme painottaneet, että hänen mukanaan tulisi myös näkyä ratkaisujen perusteluissa.

Ministeri Koskinen myöntää, että päätösten perustelujen tasossa on paljonkin toivomisen varaa.

– Ongelmallista on, jos ratkaisusta ei käy riittävän ymmärrettävästi ilmi, minkä vuoksi vakuutuslääkärin arvio kumoo tai ohittaa hoitavan lääkärin arvon.

Ministeri Koskinen vakuuttaa, että oikeusministeriöllä on valmiutta tarttua toimiin, jollei tilanne kohene.

– Seuraamme jatkuvasti tilannetta, mutta odotamme, että eläkevakuutus- ja tapaturmalautakuntia koskevat muutokset saataisiin toteutetuiksi. □

■ Maija Saksliin selvitys *Oikeusturvan toteutuminen vakuutuslääkäreiden roolissa* on julkaistu osoitteessa <http://www.om.fi/tulostus/21230.htm>. □

Hymylehti 67

Lähde: Hymy-lehti 5/2005

Oikeusministeri Johannes Koskinen uskoo, että lautakuntajärjestelmän remontti parantaa oikeusturvaa.

Ehken paras lausunto vakuutuslääkärjärjestelmän täysremonttia varten? Nyt internetistä: **OM/4/32/2006 (OM16:00/2008) Velpe ry**

Ketkä ovat estäneet jo 1900 - luvulta alkaen, miten toimien sekä miksi, kirjallisesti ja suljetusti toimivan vakuutuslääkärjärjestelmän täysremontin?

SUOMI 2017 VERKOSTOSTA

Toimimme ilman keskusjohtoa. Suomessa ja ulkomailla asuen. Vaikka monesta tämän lausuntonne asiasta olemmekin vakuutusalan edustajien kanssa täysin eri mieltä, niin elämme näiden asioiden korjaamisen suhteen realistisessa näkemyksessä, että kaatuihan se ikuisena pidetty Berliinin muurikin.

Mottomme:

Se mitä ei virallisesti tunnusteta. Sitä ei ole olemassa. Se mitä ei ole virallisesti olemassa. Sitä ei tarvitse korjata. Saatikka korvata.

Suomi 2017 verkoston muita näkemyksiä ja kannanottoja löydät:

- > Suomi 2017 blogista
- > Suomi 2017 Twitteristä
- > Suomi 2017 Facebookista
- > Suomi 2017 Instagramista

Me yritämme. Ja toivomme, ettei nuorempien sukupolvien höplästä vetäminen enää jatku.